

ETT UTFORSKANDE KONSTPROJEKT

Jör a n d e r 2 r ö r e l s e

RÖRANDE RÖRELSE

RÖRANDE RÖRELSE

“We know that the scientist’s laboratory and the artist’s studio are two of the last places reserved for open-ended inquiry, for failure to be a welcome part of the process, for learning to occur by a continuous feedback loop between thinking and doing.”

John Maeda

00/

introduktion

Räcker det med att säga att det krävs två för en helt annan slags tango? Att själva nyheten med hemslöjd, musik och dans är nog? Men så är det ju inte.

Det är inte självklart att hemslöjd handlar om en djup förståelse för kroppen som ett redskap eller att hörsel och ljud har en enorm påverkan på vår uppfattning av ting, tid och rum. Inte heller att dansen kan fånga den versionen av världen framför våra ögon.

På Region Jönköpings läns kultur och utvecklingsenhet föddes idén att låta dans och hemslöjd samverka, så att båda på ett idémässigt och praktiskt plan kunde hitta nya uttryck tillsammans. I projektet *Rörande Rörelse* fick konstnärerna frihet att ifrågasätta vedertagna gränser, traditioner och praktik och där både dialog och kollision uppmuntrades. Det är i **kollisionen** mellan ting och tanke som något nytt kan uppstå.

I projektet fick ett lustfyllt **utforskande** svängrum och gränser började suddas ut. Men det blev också tydligt att det krävs **öppenhet** för att lyckas. I den här broschyren har vi försökt att ge en sammanfattning av projektet och resulterande konstverk.

01/ förberedelse & undersökningar

Timmerman Pierre Bosson arbetar med ramverkskonstruktionen. Pierre använder sina färdigheter som byggnadsvårdare för att både bevara och bygga nytt. Ramverkskonstruktionen kom att ta stor plats både i rummet och i tanken.

Rörande Rörelse blev en slags undersökning hur vi använder kroppen och ting för att kommunicera och göra enkla såväl som komplicerade tankar till meningsfulla upplevelser för varandra. Med ett utforskande och innovativt perspektiv bjöds dansare, konstnärer, konsthantverkare och slöjdare in att utforska gemensamheter och skillnader. De fick ifrågasätta det vedertagna i tradition och praktik och mötas i samtal om dansens och hemslöjdens potential.

Projektet fick sitt hem i RUM 203 på Jönköpings läns museum, som är tänkt att vara en plats där idéer testas och experiment genomförs, samtidigt som rummet är öppet för en dialog mellan konstnärer och museets besökare. Ett gemensamt språk utvecklades samtidigt som man värnade om varandras yrkeskunnande. Samtidigt som slöjden och hantverk skapar sin omgivning och samtid på ett kreativt och omsorgsfullt sätt, så finns det i dansen och ny teknik möjlighet att gestalta rummet mellan det som var och det som ska bli.

Ghaeeth Alsaleeh, Pia Pohjakallio och Anna Öberg delar sina tidiga dansminnen som blev grunden för dansfilmen *Jag Är*. I sitt konstnärliga arbete tar Anna utgångspunkt i den svenska folkdansen och Jan som här tar bilden är ljudkonstnär med fokus på elektronisk musik. Pia är dansare med en grundskolning i flamenco och Ghaeeth i arabisk folkdans och modern dans.

Arbetet med dansfilmen *Jag Är* var ett sätt för konstnärerna att närma sig varandra och skapa gemensamma referenspunkter. Bilden ovan är från öppningskvällen där dansfilmen *Jag Är* premiärvisades.

Rörande Rörelse utgick ifrån platsen RUM 203 på Jönköpings läns museum. Rummet är ett labb med plats för experiment och för att testa idéer, en arena för workshoppar och samtal, likaså en sal att visa konst och konsthantverk i.

I vårt experimenterande möts tradition och ny teknik. Denna specialmikrofon känner igen olika rörelser och omvandlar dessa till ljud. Ny teknik var en viktig del i att driva projektet mot okända marker.

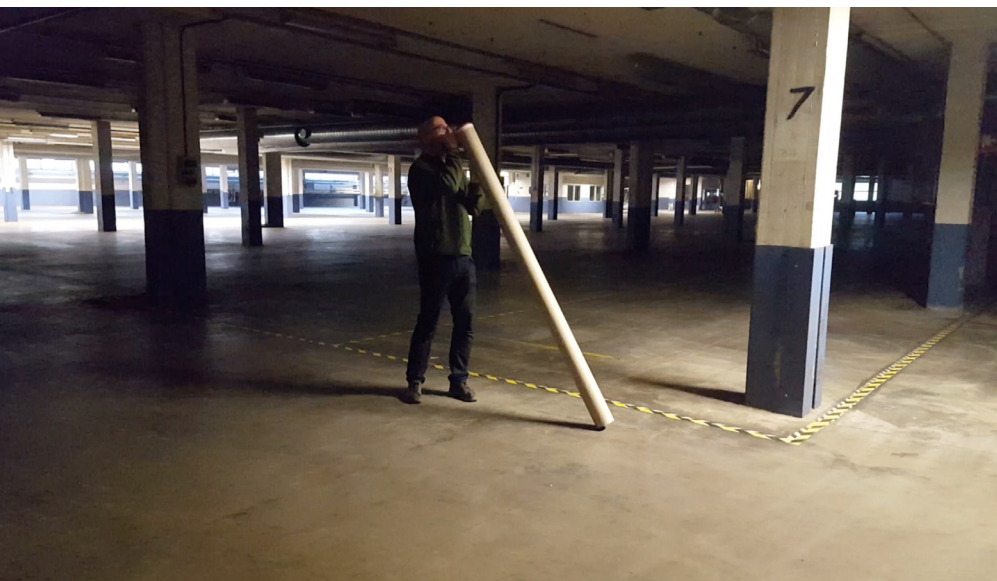
Birgitte Gylling skapade kostymer, som t.ex. klänningar, västar och handskar som skulle locka till och forma rörelser.

Dansaren Pia testar ping-pongsflamenco i en av kostymerna. Hur känns det egentligen att ha armar som räcker till marken med pingpongförsedda avslut? Tygsnablar som gjorde ramverkskonstruktionen till en fantasifull miljö skapades av Camilla Björklund. För att göra snablarna interaktiv används ny teknologi i form av sensorer som triggade ljud och musik.

Foto Johan W Avby

Jan testar den fantastiska akustiken med nyslöjdad jättetrumpet på ReMida återbrukscentral i Skillingaryd. ReMida är en samlingsplats för spill och restmaterial från olika företag i kommunen, som sedan kan återanvändas i t.ex. pedagogisk verksamhet.

02/ kollision och transformation

Rörande Rörelse var en plats där kollisioner uppmuntrades. Traditioner, konstformer, normer och människor fick stöta ihop och skava mot varandra för att komma ut på andra sidan som något nytt. Detta resulterade i en rad verk. *Jasminblommor* är ett exempel där flamenco och dabke möttes och hantverk och scenkonstkultur kolliderade.

I projektet användes också transformation som en metod. Att låta en idé, rörelse eller material översättas till andra språk för att skapa nya kontaktytor för våra berättelser. I en miljö där teckenspråk blir till dans och slöjd blir till musik som i *Hemslöjdsorkestern* går det kanske också att synliggöra slöjdens flyktiga processer på nya sätt?

Vem säger att slöjd är bunden till traditionella verktyg eller tekniker? Tradition och innovativ teknik behöver inte stå i konflikt med varandra, men kan trigga nya upptäckter och idéer. Kanske handlar det mer om en mix av expertis och improvisation, som Malcolm McCullough skriver i sin bok *Abstracting Craft*.

Under projektet *Rörande Rörelse* genomfördes ett tätt samarbete mellan konstnärer och elever från Kålgårdsskolans Döv- och hörselklasser. Tillsammans experimenterade vi med ljud, rörelse och ny teknik. Ett av resultaten blev filmen *Handdans* där vi undersökte teckenspråkets form.

Flamenco och dabke möts i verket *Jasminblommor*. Ett verk som formats av traditioner, kollisioner och transformationer. Flamenco är en spansk konstform med sång, musik och dans och dabke är en arabisk folkdans med rötter i Mellanöstern. Musiken till verket bygger på processat ljudmaterial som samlats in från aktiviteterna i projektet; en slags *musique concrete*.

Videoinspelningen av dansverket *Jasmin-blommor* skedde i en före detta industrilokal i Skillingaryd. Dans: Ghaeeth Alsaleeh, dans och koreografi: Pia Pohjakallio, musik och video: Jan Carleklev.

Träslöjdare delar med sig av sina slöjdljud. I början ställde slöjdarna sig frågande: Slöjd låter väl inte? Men vid närmare eftertanke så strömmade förslagen in på både behagliga och obehagliga tekniker som låter. Ljudet spelades in genom kontaktmikrofoner och specialbyggda ljudförstärkare. En fantastisk ljudbank av slöjdljud har samlats in under projektet.

Hemslöjdsorkestern har genererat både idéer och material till projektet. Det experimenterades med slöjdens ljud för att fånga den annars så flyktiga processen. Orkestern bestod av kapellmästare Jan Carleklev, Maria Eklind multislöjdare, Karin Falk Dreier symaskin och garnvinda och Anna Kjellander stickmaskin. Ovan visas uruppförandet av verket *Vattenpolska* under H₂O festen i Jönköping.

Livlig diskussion med elever från Kålgårdsskolans Döv- och hörselklass om ljud, interaktion och galna idéer. Som pedagogiskt redskap används en slöjdad synth gjord av konduktiv färg och en touch board. Ramverkskonstruktionen med sina ljudande tygsnablar fungerade som en fantasifull miljö för kreativa samtal och experiment.

03/

dialog och öppenhet

- "Väck mig inte ur den här drömmen!" utbrast en elev efter att ha varit i *Rörande Rörelses* experimentverkstad, en verkstad som balanserar mellan scenkonst, maker-kultur och utställning. Detta har inte alltid varit en enkel balansgång, men har resulterat i många fantastiska möten där vi har fått nya perspektiv på våra frågor. Flera av de inblandade konstnärerna arbetar aktivt med pedagogiska processer som en del i sitt skapande och detta fick en given plats i projektet.

Dialogen med besökare och andra konstnärer var en viktig del i att driva projektet framåt. Många professionella utövare inom både dans och slöjd bjöds in för att testa våra idéer och att ge sin version av verkligheten i workshops. Vi arrangerade sju onsdagsjuntor, där allmänheten bjöds in för att träffa konstnärer och konsthantverkare som delade med sig av sin kunskap.

I *Rörande Rörelse* skapades en plats där traditioner, konstnärer och allmänheten fick mötas och där det krävdes öppenhet för att lyckas.

På bilderna skapar en grupp elever på ReMida musik, ljudslöjdar och undersöker akustik. Workshopen blev väldigt lyckad och visade projektet i ett nötskal. Med självbyggda basuner ljudade elever och tog ut svängen i en före detta industrilokal - dagens lektion i slöjd och konstnärlig forskning. Att arbeta pedagogiskt vid sidan av det konstnärliga projektet var självklart för alla involverade. Möten med barn och ungdomar tillförde många spännande tankar.

Det var viktigt med "hands on", att kunna ta, känna, uppleva, testa och utforska i våra workshops. Det rådde alltid en öppen atmosfär som tillät sidospår. Här ser vi elever som tittar på ljud med hjälp av vatten. En annorlunda lektion i fysik, biologi och slöjd. Med konstnärligt utforskande skapas en annan sorts nyfikenhet kring skolans olika ämnen.

Pia tar besökaren på en ljudande guidning. Publiken fick uppleva rummets ljud via flamenco, men också en ljudande ryamatta, ledande färg och en timmerkonstruktion som bär toner av slöjd. Sinnena skärptes och vem vet, kanske lämnade någon rummet med drömmar om att bli ljudkonstnär!

En del av våra konstnärliga laborationer handlade om att möta andra konstnärer för inspiration och utveckling. En dag kom Björn Hagstedt och Chiara Gilioli och workshopade med oss. Björn är svensk mästare i breakdance och Chiara är en av de främsta Hip Hop-dansarna i Sverige. Slöjd mötte breakdance som mötte interaktiv ryamatta som mötte flamenco som mötte...

Internationellt möte med en delegation från The National Art Museum of the Republic of Belarus. De ville få inspiration till hur man når ut till en publik med olika funktionsuppsättningar.

Hembesök hos Eksjös mesta syjunta. Här undersöktes skillnaden i virkandets och stickandets ljudbilder och diskuterades hur rytmen avspeglar sig i resultatet.

Till onsdagsjuntorna bjöds allmänheten in för att träffa konstnärer som delade med sig av sin kunskap och skaparglädje. En onsdag tog vi pyssel på allvar med Lena Håkansson, en annan gång dansade hela rummet dabke med Ghaeeth Alsaleeh.

Cosplay är också slöjd. I en mycket inspirerande workshop fick besökare själva skapa kostymdetaljer. Erik Pettersson och Linnéa Karlsson visade materialet worbla som används flitigt i cosplayscenen.

OX/

medverkande

ANNA ÖBERG [koreograf]

Arbetar i olika kontexter men har sina rötter i den svenska folkdanen. I projektet koreograferade Anna kropp och tanke.

BIRGITTE GYLLING [kostymör och modist]

Skapade kostymer, dräkter och accessoarer som gav dansarna och besökare möjlighet att testa och utforska rörelser.

CAMILLA BJÖRKLUND [textil konsthantverkare]

Skapade en textil installation som inbjuder till rörelse där olika textila tekniker och material mixas ihop till en lekfull, rörlig skulptur.

GHAEEETH ALSALEEH [dansare]

Dansar arabisk folkdans, modern dans och indisk dans. I projektet var det fokus på dabke, workshops och att dokumentera arbetet.

JAN CARLEKLEV [ljudkonstnär, hacker & pedagog]

Var projektledare och huvudansvarig för den pedagogiska verksamheten men stod också för ljudbilder/ musik, interaktiva hack och videominnen.

MARIA EKLIND [utvecklare hemslöjd]

Var med som hemslöjdsobservatör, som tolkade, kompletterade, stöttade och bidrog med slöjdens närvaro i projektets aktiviteter.

PIA POHJAKALLIO [dansare, koreograf & pedagog]

Med en grundskolning i flamenco arbetar Pia med ljud, rörelse och rum, något som utvecklades i *Rörande Rörelse*.

PIERRE BOSSON [byggnadsvårdande timmerman]

Byggnadsvårdande timmerman som brinner för specialsnickeri. Pierre byggde ramverkskonstruktionen till *Rörande Rörelse*.

tack

Tack till Anna Holm, Anna Kjellander, Annika Olofsson Christensson och Mottagningskolan, Björn Hagstedt, Chiara Gilioli, Erik Pettersson, Hellen Smittberg, Johan W Avby, Jörgen Lindvall, Karin Falk Dreier, Kerstin Nordenstam, Kulturrådet, Lena Håkansson, Lina Ludvigsson och Eksjö Museum, Linnéa Karlsson, Liselotte Munther och Jönköpings läns museum, Maria Bybro, Marie Standar Wickelgren och Kålgårdsskolan, Monica Chism, Pelle Larsson, Sophia Alexandersson och Åsa Fagerlund.

Museets stora fönster var projektets ansikte utåt. Arbetet under dagtid dokumenterades för att fungera som videominnen. Dessa minnen projicerades sedan under kvällstid på fönstren så att förbipasserande Jönköpingsbor kunde ta del av verksamheten i *Rörande Rörelse*.

Rörande Rörelse utgick ifrån RUM 203 på Jönköpings läns museum. Projektet pågick mellan juni till december 2017. *Rörande Rörelse* initierades av Camilla Eskel [camilla.eskel@rjl.se], Eva Landén och Niclas Flink, som ingick i styrgruppen och leddes av Jan Carleklev [jan@carleklev.se]. Projektet fick stöd av Region Jönköpings län, Jönköpings läns museum och Kulturrådet.

Rörande Rörelse
ett utforskande konstprojekt

Text Jan Carleklev
Foto Ghaeeth Alsaleeh och Jan Carleklev,
förutom där annat anges.
Grafisk form Stephanie Euler Carleklev
Upplaga 200
Tryck Karlssons Grafiska 2018

KULTURRÅDET

JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM

